

Interpreting the Student's Experiences of Teaching Professional Ethics in University Teachers

Amin Bagheri Kerachi*: Faculty member, Department of Educational sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.

Jaber Aakbari: Faculty member, Islamic education group, Farhangian University, Tehran, Iran.

Amin Tamoradi: M.Sc. student, Department of Educational sciences, Farhangian university, Tehran, Iran.

Abstract: This study aimed at representing the interpretations of students' experiences of teaching professional ethics in university teachers. In this qualitative study, phenomenological method was used. Hence, the statistical population was students of Fars Farhangian University, 26 people were selected by Purposive Snowball sampling. The process of selecting samples and collecting data continued until the theoretical saturation of the data. The research tool was semi-structured interview. All interviews were conducted with prior coordination in the university environment in a calm and appropriate atmosphere between October and December in 2019. Various methods were used to ensure the validity of the data, such as continuous data review, simultaneous data analysis, feedback to the interviewees, adequate time allocation and observer review. Then, students' experiences of teaching professional ethics were interpreted in four forms: Personality traits, Content presentation efficiency, Applying modern teaching methods, Proper and proper evaluation. Moreover, students pointed to significant problems in all components of teaching professional ethics that requires more attention from university authorities.

Keywords: Professional Ethics, university Teachers, Farhangian University.

***Corresponding author:** Faculty member, Department of Educational sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.

Email: bagherikerachi@gmail.com

مقدمه

پذیرش بی‌برنامه دانشجو در دانشگاه‌های ایران و افت و تنزل کیفیت، باعث انتقاداتی از عملکرد نظام آموزش عالی در سال‌های اخیر شده است. عوامل زیادی مانند مدرس، برنامه‌درسی، منابع لازم برای اجرای برنامه، محیط آموزش و یادگیری در کیفیت فرآیند آموزش و یادگیری نقش دارند؛ اما مهم‌تر از همه محیط و فضای حاکم بر یادگیری است که بیشتر به چگونگی اجرای برنامه‌های درسی، نگرش مدرسین نسبت به یادگیری، فرهنگ رفتاری و سازمانی مؤسسه آموزشی، دیدگاه دانشجو نسبت به محیط یادگیری و درک وی از شرایط اجتماعی مربوط می‌شود. محیط حاکم بر آموزش، عاملی تعیین‌کننده در ایجاد انگیزه برای یادگیری است؛ زیرا تقویت رفتارهای مثبت در جهت یادگیری، باعث پیشرفت تحصیلی می‌شود (وارما، تیاگی و گوپتا 2005، هات چین سون 2003). محیط حاکم بر فضای آموزشی عامل تعیین‌کننده‌ای در فرآیند یاددهی، یادگیری و ایجاد انگیزه یادگیری در دانشجویان است؛ زیرا رفتارهای منتج به یادگیری بهتر و پیشرفت تحصیلی را تقویت می‌کند (ریکلمه و آپوترو 2009، جنن 2001). اگر ما بتوانیم عناصر فعال در محیط آموزشی یک مؤسسه آموزش عالی را شناسایی کنیم و آن‌ها را آنگونه که توسط دانشجو یا مدرسین درک می‌شوند، ارزیابی نماییم، هم‌اساس و پایه‌ی را برای تعدیل آنها به منظور تقویت تجربه یادگیری در اختیار داریم، هم‌زمینه سیاست‌گذاری آموزشی آگاهانه و مبتنی بر شناخت و تخصیص درست منابع راهبردی سازمان تسهیل می‌شود (هالدفورد و ریندز 2003، وانگ، زانگ و شان 2009). مدرسین یکی از مهمترین عناصر فعال در محیط آموزشی‌اند چرا که، اعمال، اشتیاق، علاقه و نگرش‌های مدرس، به طور غیرمستقیم بر یادگیری دانشجویان تأثیر خواهد گذاشت. مشارکت دادن دانشجو در فعالیت‌های آموزشی و یادگیری تحت تأثیر انگیزه و ادراک او قرار دارد، انگیزه و ادراک دانشجو نیز به محیط و زمینه‌هایی که در آن آموزش

اتفاق می‌افتد، بستگی دارد (وایتل، ولان و موردرچ 2007، دی 2009). مدرسین یکی از عوامل مهم در یادگیری به شمار می‌آیند که تأثیر تأثیر زیادی بر انگیزش، ادراک دانشجو و یادگیری اثر بخش دارند (موحد، رقیه و حافظی 2008). مدرسین دانشگاه مسؤولیت‌ها و نقش‌های کلیدی را در خلق و ایجاد محیط یادگیری-تدریس برعهده دارند. مروری بر متون نشان دهنده نقش‌های گسترده و وسیع آنان است. تعدادی از این نقش‌ها عبارتند از: برقراری روابط خوب با دانشجویان، تسهیل یادگیری، مدیریت مؤثر کلاس و راهنما بودن، که این موارد تنها به عنوان یک بُعد از نقش معلمی مدرسین به شمار می‌آیند. همچنین در برخی از مقالات به سایر نقش‌های مدرسین شامل مدیر، شروع‌کننده، تسهیلگر، کمک‌کننده، همیار و در نهایت مربی اشاره شده است. به طور کلی، برای مدرسان دانشگاه، دو نقش یا دو وظیفه منظور شده؛ نخستین وظیفه آنان، مسؤولیتی است که در برابر فرهنگ بر عهده گرفته‌اند و دومین وظیفه، مسؤولیتی است که در قبال دانشجویان پذیرفته‌اند. این دو وظیفه اغلب همزمان با یکدیگر انجام می‌گیرند (شیخ و خجا 2012، لیت ود، پاترن و جانتری 2010، کک مک 2010، اسپلند و شانتا 2001، سوتکین و همکاران 2008، عابدین و همکاران 2010). از سوی دیگر، بسیاری از صاحب‌نظران معتقدند که مدرسان دانشگاه برای ایفای نقش خود بایستی به اخلاق حرفه‌ای تدریس پایبند باشند زیرا رعایت اخلاق حرفه‌ای توسط مدرسان در بهبود اخلاقی دانشجویان و بهبود جو اخلاقی کل محیط دانشگاه مؤثر است (باباصفری و مرسوخی 2013). اخلاق، جمع خلق و بر وزن قُفْل و خُلُق بر وزن افق است، این دو واژه در اصل به یک ریشه باز می‌گردند. خُلُق به معنی هیئت و شکل و صورتی است که انسان با چشم می‌بیند و خلق به معنی قوا و سجایا و صفات درونی است که با چشم دل دیده می‌شود. خلق به معنای قدرت و توانایی روحی انسان است که باعث می‌شود، کارها را به آسانی و بدون فکر و تأمل انجام دهد (رضایی

اخلاق حرفه ای تدریس بر کیفیت یادگیری و آموزش تأثیر بسزایی دارد؛ با توجه به موارد یادشده این مسئله مطرح می‌شود که از دیدگاه دانشجویان مدرسین دانشگاه فرهنگیان تا چه اندازه به اخلاق حرفه‌ای تدریس پایبندند؟ می‌توان با استفاده از ادراک، احساسات و تجارب دانشجو-معلمان، کیفیت رعایت اخلاق حرفه‌ای توسط مدرسین دانشگاه فرهنگیان را بررسی کرد در بررسی متون، پژوهشی که اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دانشگاه فرهنگیان از منظر دانشجویان و از دریچه تحقیق پدیدارشناسی را بررسی کرده باشد، یافت نشد. کارشناسان و مسئولانی که در ارتباط با دانشجویان هستند، نیازمند آنند که به فهمی درونی از ذهنیات و رفتار دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در مورد اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دست یابند. فهم معنای ذهنی دانشجویان با اتخاذ رویکردی فعالانه و در تعامل مستقیم با آنان برای درک تجربه‌ها و روایت‌های شخصی‌شان از این تجربه امکانپذیر است. لذا پژوهش حاضر به بازنمایی تفسیری تجارب دانشجویان از اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دانشگاه فرهنگیان می‌پردازد. نتایج این تحقیق می‌تواند در ارزیابی و آسیب شناسی وضعیت مدرسین دانشگاه فرهنگیان یاری رساننده و نقاط قوت و ضعف اساتید را در محورهای مختلف اخلاق تدریس مشخص کند.

روش کار

مطالعه کیفی حاضر با روش پدیدارشناسی انجام شد. فرایند تحلیل داده‌ها با توجه به مراحل پیشنهادی گرینهایم و لاندمن صورت گرفت. طبق این مراحل پس از بازخوانی مصاحبه‌ها، مفاهیم استخراج می‌شوند، سپس این مفاهیم بر اساس شباهت‌ها طبقه‌بندی شده و در نهایت مقولات اصلی و فرعی استخراج می‌شوند. جامعه آماری پژوهش همه دانشجویان پسر دانشگاه فرهنگیان فارس را دربر می‌گرفت. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری نظری و روش نمونه‌گیری گلوله برفی، به صورت ترکیبی، جهت دسترسی راحت‌تر به نمونه‌های موردنظر

2013). از مصادیق حسن خلق می‌توان به صبر، حوصله، گذشت، تواضع، پاکدامنی، مهربانی، سازش، مدارا و پرهیز از بیهوده‌گویی، لغو و غیبت اشاره نمود. علم اخلاق به دو حوزه نظری و کاربردی تقسیم می‌شود که اخلاق حرفه‌ای مهمترین جزء اخلاق کاربردی است که به مباحث اخلاقی در حرفه می‌پردازد. اخلاق حرفه‌ای یکی از شاخه‌ها و ابعاد جدید علم اخلاق است که با فراهم‌سازی بسترهای مناسب در صدد است به مسائل اخلاقی حرفه‌های گوناگون پاسخ مناسب و دقیق بدهد (واتینگتون 2015). منظور از اخلاق حرفه‌ای مجموعه قواعد و اصولی است که افراد باید به صورت خودجوش و بر اساس وجدان و فطرت خویش در انجام کار حرفه‌ای بدان ملزم باشند، بدون آنکه اجبار و فشار خارجی وجود داشته باشد یا در صورت تخلف به مجازات‌های قانونی دچار شوند (نارواز و مسترکو 2014). اخلاق حرفه‌ای به مجموعه‌ای از اصول اطلاق می‌شود که در صورت پیروی از آن ارزش‌هایی چون اعتماد، رفتار مناسب کاری، انصاف و مهربانی ارتقا می‌یابد (مباشری و همکاران 2011). بر این اساس، هدف از به‌کارگیری اخلاق حرفه‌ای در تدریس ترسیم اصول اخلاقی پایه‌ای است که مسؤولیت‌های حرفه‌ای استادان دانشگاه را مشخص می‌کند (هوگان 2008). برای به‌کارگیری اصول اخلاقی توسط مدرسین و استادان، لازم است این اصول در آموزش مدرسین، استادان و توسعه علمی آنها مد نظر قرار گیرد (دوی 1902). از طرف دیگر افزایش کیفیت آموزش و یادگیری در سال‌های اخیر به یک نیاز مبرم در دانشگاه فرهنگیان که مولد نیروی انسانی مورد نیاز آموزش و پرورش است، نیز تبدیل شده و دانشگاه فرهنگیان نیز در تلاش برای دستیابی به کیفیت بوده است. افزایش تقاضا برای ورود به دانشگاه فرهنگیان در کشور ایران یک نگرانی را در مورد افت کیفیت در آموزش در این دانشگاه ایجاد کرده است که پرداختن به این مسئله را بیش از پیش ضروری می‌نماید. در دانشگاه فرهنگیان نیز مانند دیگر دانشگاه‌ها، پایبندی مدرسین به

درگیری طولانی مدت با داده‌ها را حفظ کرد، درگیری مستمر ذهنی با داده‌ها، افزایش وسعت اطلاعات و عمق اطلاعات را امکان‌پذیر کرد، همچنین از روش بازنگری ناظرین و بازخورد به مصاحبه شونده‌گان استفاده شد. برای اطمینان از اعتبار داده‌ها، محققان سعی کردند با اختصاص وقت کافی و درگیری مستمر با داده‌ها به درک عمیقی از داده‌ها برسند. برای تحقق ملاک قابلیت اعتماد، از چهار ملاک مقبولیت، همسانی، تعیین و انتقال-پذیری برای ارزیابی روایی، دقت و پایایی داده‌ها استفاده شد. در همین راستا، برای تضمین قابلیت اعتبار داده‌ها، پس از تحلیل مصاحبه‌ها، بازخورد لازم به شرکت کنندگان داده شد و مفاهیم استخراج شده توسط آنان تأیید شد. جهت تضمین قابلیت تصدیق، تلاش شد تا حد امکان پیش فرض‌های قبلی پژوهشگر در فرایند گردآوری داده‌ها دخالت داده نشود. جهت تضمین قابلیت اطمینان و کفایت از همکاران پژوهش درخواست شد که مفاهیم و مقوله‌ها را بازنگری کنند. برای افزایش قابلیت تعمیم و انتقال به موقعیت‌های دیگر تلاش شد تا حد امکان از دانشجویان در سطوح و طبقات مختلف برای شرکت در پژوهش استفاده شود. جهت رعایت ملاحظات اخلاقی پژوهش، قبل از شروع هر مصاحبه از مشارکت-کنندگان برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا رضایت گرفته و درباره اهداف پژوهش، علت ضبط جلسه مصاحبه، محرمانه ماندن اطلاعات و هویت آن‌ها و حق کناره‌گیری در زمان دلخواه توضیحات لازم داده شد.

یافته‌ها

برای تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها از روش تحلیل محتوا کیفی استفاده شد. متن رونویسی شده مصاحبه‌ها، بصورت سطر به سطر کدگذاری شده و مفاهیم اولیه به دست آمد. بعد از استخراج مفاهیم، در مرحله کدگذاری محوری، مفاهیم مشترک و مشابه از نظر معنایی در قالب 17 مقوله اولیه طبقه‌بندی شدند. از آنجا که این 17 مقوله اولیه دارای تشابهات معنایی و مفهومی بودند، مجدداً 17 مقوله

استفاده شد. بدین صورت که ابتدا محققان با استفاده از قضاوت‌ها و احتمالات خودشان افرادی را برای مصاحبه انتخاب کردند، زمانی که تعداد کمی نمونه با ویژگی‌های لازم پیدا شد، با توجه به معیارهای ورود به مطالعه، از آنها درخواست شد افراد دیگری را که معیارهای ورود به مطالعه دارند، برای مصاحبه معرفی کنند. فرایند گزینش نمونه‌ها و جمع‌آوری داده‌ها (اتمام نمونه‌گیری) تا اشباع نظری داده‌ها ادامه یافت که در مجموع 26 نفر دانشجوی پسر در دانشگاه فرهنگیان فارس در تحقیق مشارکت کردند. اشباع نظری زمانی بود که پژوهشگر به مفاهیم و پاسخ‌های مشابه می‌رسید و مفاهیم جدیدی آشکار نمی‌شد در نتیجه داده‌ها تکرار می‌شدند. معیارهای ورود به مطالعه شامل برخورداری از تجربه کافی و عمیق از موضوع مورد پژوهش (حداقل یک ترم حضور در دانشگاه)، قدرت بیان کافی و علاقه به شرکت در مطالعه بود. ابزار پژوهش مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. کلیه مصاحبه‌ها با هماهنگی قبلی در محیط دانشگاه در فضای آرام و مناسبی در فاصله زمانی مهرماه تا آذرماه سال 1398 صورت گرفت. هر مصاحبه بین 30 الی 50 دقیقه به طول انجامید. در ابتدای مصاحبه پژوهشگر ضمن معرفی خود، به بیان اهداف مطالعه پرداخت. چارچوب اصلی سؤالات مصاحبه پیرامون تجربه دانشجویان از اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دانشگاه فرهنگیان بود که چندی از این پرسش‌ها به طور نمونه در ادامه آمده است: وضعیت آراستگی ظاهری مدرسان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ تسلط علمی مدرسان بر موضوع و محتوا تدریس را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ تسلط مدرسان بر روش‌های نوین تدریس را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ تکریم و احترام دانشجو توسط مدرسان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ رعایت عدالت در مورد دانشجویان توسط مدرسان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ ارزشیابی محتوای یادگیری توسط مدرسان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ بر حسب پاسخ‌های دریافتی، سؤالات بعدی نیز پرسیده می‌شد. به منظور اطمینان از اعتبار داده‌ها، محقق

اولیه در قالب 4 مقوله کلی‌تر، تحلیلی‌تر و انتزاعی‌تر کارگیری روش‌های تدریس نوین و ارزشیابی مناسب و خلاصه شدند (جدول 1). این 4 مقوله اصلی عبارتند از: ویژگی‌های شخصی، کارآمدی در ارائه محتوا، به-درست.

جدول 1. مقولات اصلی بر گرفته از مقوله‌های اولیه

Table 1. Main categories derived from primary categories

مقوله‌های اصلی	مقوله‌های اولیه
ویژگی‌های شخصی	آراستگی ظاهری مدرسان؛ تقید و پایبندی به ارزش‌های دینی؛ تعامل همراه با سعه صدر؛ خوش خلقی، گفتار و کلام مناسب؛ عدم تبعیض و سوگیری؛ انتقاد پذیری؛ وجدان کاری و دلسوزی؛ در دسترس بودن.
کارآمدی در ارائه محتوا	تسلط بر دانش موضوعی؛ ارائه شواهد و مستندات؛ محتوا متناسب با نیازهای دانشجویان.
به‌کارگیری روش‌های تدریس نوین	تسلط بر روش تدریس و مدیریت کلاس؛ فناوری نوین آموزشی؛ رعایت هنجارهای کلاسی؛ توجه به علاقه و انگیزه دانشجویان.
ارزشیابی مناسب و درست	ارزشیابی استاندارد؛ عدم سوگیری در ارزشیابی.

اساتید در بیرون از کلاس نشون میدن که اهل مسائل دینی هستند و راضی هستیم از ایشون".

تعامل همراه با سعه صدر: دانشجویان در این بخش از بازخورد نامناسب استاد به دانشجو، فقدان رابطه مسالمت آمیز بین استاد و دانشجو، درک نکردن شرایط دانشجو توسط برخی اساتید سخن به میان آوردند. در همین زمینه دانشجویی از برخورد برخی از اساتید گلایه کرده و گفت: "واقعا دانشجویانی هستن که از برخورد و اخلاق برخی از اساتید ناراحتن و اول صبح که بعضی از دانشجوها رو می‌بینیم با چهره گرفته میرن سر کلاس، علت بی‌علاقگی دانشجو استاده که می‌خواد با او رو در رو بشه."

دانشجوی دیگری از برخورد مناسب اکثر مدرسان و بدرفتاری تعداد محدودی از مدرسان سخن می‌گوید: "خیلی از اساتید ارزش برای دانشجو قائل هستن، ولی تعداد محدودی از اساتید هم هستن که بد با دانشجو رفتار می‌کنن به حالت طعنه رفتار می‌کنن که مطمئناً درخور استادی نیست و به دانشجو بر می‌خوره."

دانشجویی تعامل بین مدرسان و دانشجویان را مسالمت آمیز نمی‌داند و عقیده دارد: "اصلاً همیشه با اساتید یک و دو کنی، همیشه به استاد بگی بالای چشمت ابرووه، یه حس جنگی بین اساتید و دانشجوها به وجود آوردن، اصلاً حس مسالمت آمیزی نیست، پنج دقه دیر بکنی، استاد

الف) ویژگی‌های شخصیتی

این مقوله از مؤلفه‌های آراستگی ظاهری مدرسان، تقید و پایبندی به ارزش‌های دینی، تعامل همراه با سعه صدر؛ خوش خلقی، گفتار و کلام مناسب، عدم تبعیض و سوگیری، انتقاد پذیری، وجدان کاری و دلسوزی، مسئولیت پذیری، در دسترس بودن تشکیل شده است. که در ادامه به شرح این مقولات پرداخته می‌شود.

آراستگی ظاهری مدرسان: به طور کلی، دانشجویان از پوشش و آراستگی ظاهری مدرسان ابراز رضایت کردند. دانشجویی در این زمینه اظهار داشت: "بنده از اساتید دانشگاه درمورد نوع پوشیدنشون راضی هستم چرا که از لباسای بسیار خوب و در شان و منزلت استادی استفاده میکنن و همیشه از پیرهن آستین بلند و شلوارهای نخی استفاده می‌کنند."

تقید و پایبندی به ارزش‌های دینی: در این زمینه دانشجویان از التزام مدرسان به ارزشهای دینی و اخلاقی سخن گفتند. دانشجویی در همین زمینه می‌گوید: "اساتیدی که مربوط به دروس دینی و قرآن و از این قبیل هستن، می‌تونیم براحتی تشخیص بدیم که از عقاید محکمی برخوردارن، ولی اساتید دیگه چون درسشون ربط به این مسائل نداره نمی‌تونیم چیزی بگیم، ولی همین

میگه که تو عمداً این کارو کردی، اصلاً یک درصد هم فک نمیکنه به مشکلی بوده."

دانشجوی دیگری در زمینه لجبازی و مسخره کردن ظاهر یک دانشجو توسط استاد سخن می گوید: "یک ترم استادی داشتیم اگه با کسی لج می کرد آدیتش می کرد، مثلاً ما داشتیم داخل کلاس طرف یه کم بسیجی بود و ریش می داشت، می گفت تو رو می ندازم حالا هرچی بگیر، آخر کاری هم انداختش به خاطر ریش می داشت، صرفاً به خاطر ریش صرفاً، یا مثلاً حالا اگر کسی باب میلش نبود آدیت می کرد، مثلاً من خودم دو تا ترم باهاش داشتم دو تا چهارده بهم داد اگه با کسی لج می کرد نمره بهش نمی داد."

خوش خلقی، گفتار و کلام مناسب: دانشجویان در این بخش از خوش اخلاقی اغلب مدرسان تمجید و از بد اخلاقی و گفتار نامناسب تعدادی از مدرسان گلایه کردند. دانشجوی در این زمینه می گوید: "در بعضی مواقع برخی مدرسان الفاظی به کار می برن که چیز بد از آن برداشت میشه و در کل مواردی بود که شوخی های رکبک بخ صورت غیر مستقیم داشته باشن."

دانشجوی دیگری به سرزنش دانشجو توسط اساتید سخن می گوید: "تکیه کلام بعضی استادان در حد دو سه نفر اینه، وای به حال دانش آموزی که شما معلمش بشید."

عدم تبعیض در بین دانشجویان: در رابطه با تبعیض دانشجویان از توجه بیشتر مدرسان به همشهری ها، عدم وجود تبعیض مذهبی و قومیتی سخن گفتند. دانشجوی دیگری در همین زمینه می گوید: "بعضی استادان پایان ترم که میشه نمیگن کدوم بیشتر کار کرده و کدوم کار نکرده، بیشتر میگن کدومشون بیشتر اسمشون تو گوشم خورده و کدوم کمتر، مثلاً اونایی که کمتر تو ذهنشون هستن ممکنه نمره کمتری بگیرن، بعضی ها که حتی سر کلاس بیشتر آدیت هم می کنن نمره شون بیشتر هم میشه."

دانشجوی از تبعیض بین دانشجویان همشهری استاد و دیگر دانشجویان سخن گفت: "همشهری هاشو نمره میده

میره 100 درصد، یعنی این یه چیزه عیانیه هیچ کسم منکرش نمیشه، از خود استادم بیرسی همینو میگه، مثلاً من خودم ترم قبل شاهد بودم یکی از بچه هایی که اصلاً فعالیتی نداشته نمره اش شد 19، ما که فعال بودیم شدید 12 بعد می گفت که استاد همشهریمونه، همسایمونه."

دانشجوی دیگری در همین زمینه می گوید: "سر کلاس همه اساتید دانشجویها رو با یک دید نگاه می کنن، ولی در موقع نمره دادن در کارنامه ها مشاهده میشه که نمره فلان دانشجو که همشهری فلان استاد بوده بیشتر نمره داده شده." دانشجویان تبعیض قومیتی را نفی می کنند. در همین زمینه دانشجویی می گوید: "من هم ندیدم که استادی بخاطر قومیت تبعیض قائل بشه و همه رو در یک سطح نگاه می کنن و چنین مواردی دیده نشد و تبعیضی قائل نشدن."

دانشجوی دیگر وجود تبعیض مذهبی در دانشگاه را انکار کرده و گفت: "همه مشغول کار خودشون و چنین چیزی نیست که چه کسی چه مذهبی داره و همه اینجا مثل برادر با هم رفیق هستن، توجهی نسبت این چنین مسائل نشون داده نمیشه."

انتقاد پذیری: در این رابطه دانشجویان از عصبانیت برخی مدرسان هنگام انتقاد، تهدید به حذف درس و معرفی به گزینش، ندادن فرصت جهت نقد و پرسشگری به دانشجو سخن گفتند. دانشجویی در این زمینه اظهار داشت: "نسبت به یکی از استادان انتقاد کردم، می خواست دقیقاً منو بخوره واقعا، چاره ای نداشت جز اینکه منو از کلاس بندازه بیرون، بعدشم شدت تند شد و من دیگه سر کلاسش اصلاً حرف نمی زدم و همین رفتارش باعث شد که من دیگه سر کلاسش فعالیتی نداشته باشم."

دانشجویی دیگری به عصبانیت بعضی از مدرسان از پیشنهاد دانشجو حرف می زند: "من یک بار سر کلاس یه پیشنهادی به استاد داده بودم، راجع به یکی از کنفرانس-ها هم بود، خوب دقیقاً هم فقط یه پیشنهاد بود، ولی اون

دانشجوی دیگری به مقایسه مدرسان زن و مرد پرداخته و گفت: "استادای خانوم، به نظر من وجدان کاریشون خیلی بهتره، خیلی بیشتری، به شدت زحمت میکشون دلشون میسوزه اصلاً، حتی با این حال که می‌دونن همه دانشجوها بهشون گوش نمیدن، بازم با تمام تلاش درس میدن و سعی میکنن دانشجوها رو به درس جذب کنن، براشون مهمه اساتید خانم، بیشتر براشون مهمه، ولی اساتید آقا کاری ندارن که تو یاد بگیری نگیری، اصلاً براشون مهم نیست ها درسشو میدن و میره، تلاش نمیکنه تا یاد بگیریم، ولی اساتید زن تلاش میکنن تا یاد بگیریم."

دسترسی به اساتید: در بحث دسترسی به مدرسان مفاهیمی مانند در دسترس بودن آسانتر اساتید خانم نسبت به آقا؛ عدم همکاری بعضی از اساتید جهت اطلاع-رسانی و دسترسی استخراج شد. در ارتباط با دسترسی به اساتید دانشجویان معتقدند که دسترسی به اساتید خانم خیلی آسانتر از دسترسی به اساتید آقا است: "استادای خانم معمولاً تو نود درصد مواقع تو همون جلسه اول تو گروه وات ساپ خودشون رو عضو میکنن، ولی استادای آقا بیشتر اینطور نیستن و براشون مهم نیست، وقتی برای دسترسی دانشجو نمیزارن."

دانشجوی دیگری از عدم استقبال برخی مدرسان از تشکیل گروه سخن می‌گوید: "حتی ما استاد داشتیم که گفته خارج از کلاس اگه مراجعه کنید، حتی من نمره بهتون کمک نمی‌کنم، یعنی تا این حد، من به یکی از اساتید پیشنهاد دادم برا تشکیل گروه و گفتیم شما فقط مدیر باش و تو وات ساپ یه امکانی هست فقط مدیر میتونن پیام بدن نه کس دیگه، گفت من وقت ندارم فلان و بهمان و هزار تا دانشگاه هست و... گفتیم حداقل بفرست برا یکی از دانشجوها که بفرسته تو گروه خودتونم نباشید گفت من اصلاً نمیام تو وات ساپ."

ب) کارآمدی در ارائه محتوا

این مقوله از مقوله‌های فرعی تسلط بر دانش موضوعی، ارائه شواهد و مستندات، محتوا متناسب با نیازهای

فوری عصبانی شد که شما برا من تعیین تکلیف می‌کنید و در این حد نیستید و از این حرفا."

دانشجوی دیگری اظهار می‌کند که مدرسان انتقاد دانشجو را معادل شکست می‌دانند: "در کل اساتید انتقادپذیر نیستن و فک میکنن انتقاد به معنی شکست رویه قبلیشونه و برای همین نمی‌پذیرن. کلا فکر میکنن یه شکسته براشون، کوچکترین انتقادی که بکنی بهشون تا آخر کلاس مثل اینه که دیگه باید اون درسو رو حذف کنیم، کلاً اینجورن من چنتا از اساتید که دیدم واقعا اینجورن."

دانشجوی دیگری تهدید دانشجو را یکی از پاسخ‌های مدرسان به انتقاد می‌داند: "با کوچکترین بازخورد اون عصبی میشه، وقتی هم چیزی می‌گیم میگن که شما استخدام که شدید، میان از ما مصاحبه میگیرن که ببینن وضعیت اخلاقتون چطور بوده و با این قضا یا بیشتر ما رو تهدید میکنن... میخان یه جورایی به حراست تحویل بدن."

دانشجو دیگری تهدید به معرفی به حراست را پاسخ دیگری بعضی از اساتید به انتقاد می‌داند: "ما که دانشگاه فرهنگیان رو میبینیم، اصلاً جایی برای روحیه پرسشگری یا نقد نمی‌گذارن، بخاطر اینکه اینقدر جو خشک هست و اگه بخوایم نقدی یا پرسشی داشته باشیم، میگن سؤال نکن که اگه سؤال کردی یا چیزی گفتی بیرونت میکنن و به حراست تو رو می‌کشونن."

وجدان کاری و دلسوزی: دانشجویان از صرف انرژی کم، بی‌انگیزه بودن و عدم دلسوزی برخی از مدرسان گلایه کردند. دانشجویی ضمن اشاره به انرژی کم اساتید می‌گوید: "شاید پانزده یا بیست درصدشون پرانرژی و با تلاش کارشونو انجام میدن و بقیه کسل و کم حوصله انجام میدن."

دانشجو دیگری در این زمینه اظهار داشت: "چون بیشتر اساتید سنشون بالا هست، حوصله و انرژی رو ندارن و فقط یکی دو نفر هستن که با اهتمام و پرانرژی کارشون رو انجام میدن."

که به روز باشد و چیز جدید یا کار جدید رو یاد ما بدن و عمدتاً کارهای عملی هست، که دانشجو رو مجبور به انجام این کارها می‌کنن و بیشتر در حد همون کتابیست که معرفی شده و دیگه چیزی ندارن که ارائه بدن."

دانشجوی دیگری از عدم مفید بودن محتوا سخن می‌گوید: "اصلاً بیشتر مباحث و محتواها به درد ما دانشجوها نمیخوره و اگه بگیریم کمتر از 10 یا 5 درصد هم کمتر باشه، کتابایی هم هست که به صورت عملی هستن، ولی اساتید همش تئوری کار می‌کنن، خیلی از اونایی که ما می‌خونیم قدیمی هست، به روز نیست و در راستای چیزایی که امروز دنیا بهشون رسیده نیستن."

دانشجویی دیگری بعضی از واحدها را نامتناسب با نیاز و فقط در حد پاس کردن دانست: "وقتی یه واحدی ارائه همیشه اول ما با خودمون می‌سنجیم که اون واحد به دردمون میخوره یا نه، وقتی به دردمون نخوره دیگه زیاد هم پیگیری نمی‌شیم، فقط در حد پاس کردن، الان بیشتر واحدا دیدمون نسبت بهش همینه در حد یه کنفرانسی و یه امتحانی."

دانشجوی دیگری در مورد بخش‌بخش کردن کتاب برای کنفرانس توسط دانشجو می‌گوید: "بعضی استادها هم مثلاً کتاب بخش‌بخش می‌کنن، به بچه‌ها میدن که بیاین کنفرانس بدین برین، چیزی هم به اون صورت خودشون نمی‌گن."

دانشجوی دیگری به پاسخ ندادن سئوالات توسط اساتید اشاره کرده و گفت: "خیلی از استادها اصلاً سؤالایی که ما داریم نمی‌دونن، یعنی سؤال می‌پرسیم استاد بلد نیست می‌پيچونه، میگه وارد این جزئیات نمی‌شیم، همچین چیزی بحثش خیلی جزئی میشه، نمی‌تونم من وارد هم چین بحثی بشم، می‌پيچونه میره، جوابتم اصلاً نمیده چون واقعاً نمی‌دونه، یعنی اگه می‌دونست که می‌گفت نیازی به پیچوندن نداره، کم کاری نمی‌خواست بکنه، چند بار از چندین استاد پرسیدم یا جواب بی‌ربط بهت میدن، یا بلد نیستن، واقعاً کم استادی بوده که بگه بلد نیستم، حداقل این شجاعت داشته باشه که بگه بلد نیستم."

دانشجویان تشکیل شده است که در ادامه به شرح آن پرداخته می‌شود:

تسلط بر دانش موضوعی: در بخش تسلط بر دانش موضوعی دانشجویان از تقسیم کتاب بین دانشجویها، تدریس مطالب منسوخ، به روز نبودن مدرسان و تأکید بر مطالب قدیمی، کاربردی نبودن بعضی محتواها، مفید نبودن مطالب و محتوای دروس سخن گفتند. دانشجویی از عدم تسلط بعضی از مدرسان بر محتوا سخن می‌گوید: "بعضی از استادها تسلط کمی دارن، فقط میان میشینن داستان میگن و میخندنو میرن، یه سؤالای هم بکنیم، انتقادی بکنیم، انتقاد پذیر هم نیستن، بعضی استادها هم هستن که واقعاً تسلطشون خوبه، مخصوصاً استادی خانوم ما رو تو عمق مطلب میبرن، چون واقعاً تسلط دارن و تجربشو دارن و با سوادن."

دانشجوی دیگری از عدم ارتباط بین محتوا و نیازهای شغل معلمی سخن گفت: "محتوا مناسب آموزش ابتدایی نیست، هیچ کمکی به ما نمیکنه، این روش اصلاً کتابی که درس میدن با چیزی که ما باید سر کلاس به دانش آموز بگیریم، خیلی فرق داره، مثلاً استادها یه چیز دیگه میگن، حالا مثلاً درسی مثل ریاضی و زبان فارسی، حالا یه کمی استادها با ما کار میکنن، یه کمی حرف میزنن مثلاً که چطور درس بدیم یا بعضی درسای دیگه، ولی خیلی از درسا ربطی به اینکه سر کلاس ما به دانش آموزا چیزی بگیریم ربطی نداره."

دانشجویی دیگری از منسوخ و کهنه بودن محتوا و منابع معرفی شده گلایه کرد: "چیزایی که ما تدریس می‌کنیم، یعنی بخوایم واضح بگیریم و روراست باشیم، کلاً منسوخ شده، مثلاً بعضی کتابایی که الان داریم تدریس می‌کنیم، این کاربرد نداره تو جامعه، مثلاً تو روانشناسی بعضی روشهای الان جدید شده، ولی هنوز ما طبق همون قدیم داریم میریم، باید یه حرکتی بدن تو کتب دانشگاهی، یه تغییری بکنه."

دانشجوی دیگری به روزآمد نبودن مدرسان اشاره می‌کند: "همینطوری که دوستان گفتن، اصلاً استادی نیست

تسلط بر روش‌های تدریس و مدیریت کلاس: در خصوص تسلط بر روش‌های تدریس دانشجویان از واگذار کردن تدریس به دانشجو در قالب کنفرانس، استفاده بیش از حد از روش سخنرانی و کنفرانس، پاورپوینت‌های خسته کننده، عدم استفاده از روش‌های متنوع تدریس، روش‌های تدریس سنتی؛ امتحان محور و کنفرانس محور بودن کلاس اشاره کردند. دانشجویی از مدیریت کلاس با کنفرانس دانشجویی انتقاد کرده و گفت: "استاد میان مثلاً ما میام کنفرانس می‌دیم مثل اینکه فقط دانشجو داره درس میده، اصلاً اونا هیچ کاری نمی‌کنن، می‌شینن اونجا نگاه میکنند حالا دانشجو خوب تدریس کرده ما فهمیدیم یا نه براشون مهم نیست جلسه بعدی هم به دانشجوی دیگه همین، مثلاً به فصلی رو مشخص کردن، اونوقت همه دانشجوها میان درس میدن".

دانشجویی دیگری روش تدریس مدرسان را سخنرانی و استفاده از پاورپوینت‌های غیر جذاب دانست: "معمولاً روشی که اساتید دارن سخنرانی هست و دانشجو رو موظف میکنند که به صورت کنفرانس درسو اجرا کنن و محدود اساتیدی هستن که فراتر از کتاب و جزوه باشن، به نظر من اساتید به سری پاورپوینتی در دست دارن و به کلاس میارن و عمدتاً خسته کننده هم هست و عده‌ای هم هستن مبحثی رو به دانشجو ارائه میدن که مورد بحث کنفرانس باشه و دیگه چیزی نیست که استاد به عنوان کار جدید ارائه بده".

دانشجوی دیگری در مورد بخش‌بخش کردن کتاب برای کنفرانس توسط دانشجو می‌گوید: "بعضی استادها هم مثلاً کتاب بخش‌بخش می‌کنن به بچه‌ها میدن که بیاین کنفرانس بدین برین، چیزی هم به اون صورت خودشون نمی‌گن".

آشنایی با فناوری آموزشی نوین: دانشجویان به عدم استفاده از فناوری‌های نوین و آزمایشگاه‌ها اشاره می‌کنند و ویدیو پروژکتور را تنها وسیله کم آموزشی مورد استفاده مدرسان می‌دانند. دانشجویی تنها فناوری مورد استفاده را ویدیو پروژکتور می‌داند: "فقط در دانشگاه یک ویدیو

ارائه شواهد و مستندات: در بحث راجع به شواهد و مستندات دانشجویان به ارائه ندادن مستندات لازم و تکیه صرف بر کتاب بعنوان سخن گفتند. دانشجویی در این زمینه اظهار داشت "به سری از اساتید هستن که مطمئنن و منبع خاصی رو معرفی کردن برای اون درس حالا هر صحبتی و هر نظری رو که تو اون کتاب اومده باشه، رو مد نظر قرار میدن ولی خیلی کم پیش میاد اساتید بیان در مورد اون موضوع که تو کلاس هست، بیان نظر دیگه نویسندگان و نظر بقیه محققان و پژوهشگرا رو بصورت مستند ارائه بدن".

محتوا متناسب با نیازهای دانشجویان: دانشجویان

در بحث تناسب محتوا با نیازها به وجود بعضی دروس نامرتب با شغل معلمی، نظری بودن بیشتر محتوا اشاره نمودند. دانشجویان در مورد نظری بودن محتوا می‌گویند: "بیشتر درسا نظریه، بیشتر که نه همشو میشه گفت نظریه، میشه گفت 95 درصد نظری فقط 5 درصدش عملیه". دانشجوی دیگری از کاربردی نبودن محتوا گلایه کرد: "مطالبی که ما می‌خونیم اصلاً مال دوره ما نیست، الان ما سال 2020 هستیم ولی مطالبی که ما می‌خونیم شاید مال سال‌های خیلی پیش باشه و تو دوره ما کاربردی نداره، مثلاً من از کسی که از اینجا رفته پرسیدم، گفت مطالبی که اونجا خوندم به دردم نخورد و همین جا از معلمای با تجربه به چیزای رو یاد گرفتم و رو کلاس اجرا می‌کنم". دانشجوی دیگری محتوای دروس را کاربردی و منطبق بر نیاز شغلی دانشجو نمی‌داند: "واقعاً یکی از اشکالاتی که دانشجوها می‌گیرن همین هست که محتوای دروس با نیازهای دانشجویان اصلاً منطبق نیست و نمی‌دونم چرا این دروس در دانشگاه تدریس".

ج) به کارگیری روش‌های تدریس نوین

این مقوله از مقوله‌های فرعی تسلط بر روش تدریس و مدیریت کلاس، فناوری نوین آموزشی، رعایت هنجارهای کلاسی، توجه به علاقه و انگیزه دانشجویان تشکیل شده، است که در ادامه به شرح این مفاهیم پرداخته می‌شود:

پروژکتور و لپ تاب هست که ازش استفاده میشه و چیز دیگه ای نیست."

دانشجویی دیگری از عدم استفاده از وسایل کمک آموزشی در دروسی مانند آموزش ریاضی انتقاد کرد: "به نظر من استفاده نمیشه، مثلاً تو درس ریاضی که نیاز به وسایل کمک آموزشی هست، اصلاً چیزی نیست که اگه ما خواستیم در آینده مطلبی رو تدریس کنیم یاد بگیریم."

دانشجویی دیگری از عدم استفاده از آزمایشگاه در دروسی مانند آموزش علوم انتقاد می‌کند: "ما الان آموزش ابتدایی هستیم و نیاز داریم بریم آزمایشگاه و آزمایشهای یه کتابی مثل علوم رو ببینیم چون قراره بریم تدریس کنیم بعد 4 سال که الان دیگه آخرشه، هنوز دستمون به چیزی نخورده و بیار هم نرفتیم آزمایشگاه."

رعایت هنجارهای کلاسی: در بخش رعایت هنجارهای کلاسی دانشجویان به مفاهیمی مانند جو اقتدارگرایانه کلاس، حضور و غیاب منظم، متفاوت بودن اساتید در مدیریت کلاس، تأخیر اساتید در شروع کلاس، رعایت زمان قانونی کلاس اشاره نمودند. دانشجویی در زمینه حضور به موقع مدرسان در کلاس درس می‌گوید: "99 درصد استاد/ دیر میان سر کلاس یعنی تأخیر دارن، بعد از اون ور هم دانشجو رو اضافه نگه میدارن سر کلاس، اینم یه مشکلی هست واقعا."

دانشجویی دیگری به حضور غیاب اساتید و تأخیرهای آنان اشاره کرد: "بیشتر اساتید حضور و غیاب رو انجام میدن و کمتر پیش اومده که انجام ندهن، ولی خودشون بیشتر مواقع سر وقت نمیان."

دانشجوی دیگری از حضور به موقع مدرسان دروس تخصصی و عدم حضور به موقع مدرسان دروس غیر تخصصی سخن می‌گوید: "اساتیدی که درسشون تخصصی هست، معمولاً سر وقت میان و سر وقت میرن و حضور و غیابشون هم سر موقع هست، زمان رو رعایت می‌کنن، ولی دروسی که خیلی به اصطلاح عامیانه راحت و ساده هستن و خیلی کاری ندارن، به زور تشکیل میشه

چه برسه به اینکه حضور و غیاب و زمان و از اینجور مسائل باشه."

دانشجویی دیگری از تعطیلی جلسات درس توسط بعضی اساتید بدون اعلام قبلی و تلف شدن وقت دانشجو و همچنین اعلام کلاس جبرانی بدون هماهنگی قبلی سخن می‌گوید: "بیشتر اساتید هستن که کارشون منظم و قوانین خیلی خوب رعایت می‌کنن و مورد الگوی بنده هستن و واقعاً هیچ کاری برای رد کردن ندارن، ولی اساتیدی هم هستن اصلاً کاری به حضور و غیاب یا قوانین کلاس ندارن، اگه احیاناً استاد نتونه به کلاس بیاد به دانشجو اعلام میشه و برای جبران اون مقدار ساعت تلف شده به همان اندازه از قبل اعلام میشه که سر ساعت فلان و روز فلان به کلاس بیان تا جبران بشه."

توجه به علاقه و انگیزه دانشجویان: دانشجویان در بحث توجه اساتید به علاقه و انگیزه دانشجویان به مفاهیمی مانند عدم توجه به علائق دانشجو، تفاوت قائل نشدن بین دانشجویان جز در موارد درسی، همسطح دیدن همه دانشجویها، در نظر نگرفتن علائق دانشجو اشاره کردند. دانشجویی در مورد ایجاد انگیزه در دانشجویان توسط مدرسان می‌گوید: "انگیزه رو که به وجود نمیارن هیچ، انگیزه‌ای که داریم رو هم میکشن، مثلاً خود دانشجو یه انگیزه‌هایی داره و میخاد یه حرکتایی بزنه، استاد یه رفتاری می‌کنه و نشون میده که دانشجو می‌گه بابا ولش کن بی خیال یه 10 یی بگیریم پاس کنیم بره، یعنی 90 درصدمون همینطوریم، می‌گیم پاس کنیم بریم ایتوره دیگه."

دانشجوی دیگر اساتید را موضوع محور دانسته از عدم توجه علاقه و انگیزه دانشجو سخن گفت: "مسلماً هر استادی درسی که میده همون درس رو از دانشجو می‌خواد و جوابی می‌خواد که در درس و کتاب بوده و اصلاً توجهی نشون نمیده که آیا دانشجو به این درس علاقه داره یا نداره؟"

دانشجوی دیگری از عدم توجه مدرسان به علاقه و انگیزه دانشجویان سخن می‌گوید: "اساتید مثل این میمونن که

امتحان بدیم، حالا می‌گن خودتون برین بخونین ما می‌گیم شما بما خوب درس بده امتحانتم حالا می‌خای سخت بگیر هیچ موردی نداره، بین اون چیزی که استاد درس میده و اون چیزی که تو برگه امتحان میدن یه رابطه معکوسه."

دانشجوی دیگری از مشخص نبودن بارم امتحانی و عدم توجه به اعتراض به نمره گلایه می‌کند: "از بابت بارم نمره تا به حال بارمی ندیدم و هیچ مشخص نیست و حتی یکی از امتحانامون بارم نداشت."

دانشجویان از نبود ارزشیابی تکوینی و موکول کردن ارزشیابی به آخر ترم گلایه کرد: "فقط یه عده قلیلی هستن که میان در طول ترم ارزشیابی تکوینی می‌گیرن وگرنه اکثر استادان ارزشیابی رو موکول میکنن به آخر ترم که همون امتحان پایانی باشه یه عده از دانشجوها هم هستن که این وسط ضرر میکنن، چون شاید شب امتحان نتونسته باشن خوب بخونن یا یه اتفاقی بیفته و دانشجو تو این موارد ضرر میکنه و اگه اون نمره تقسیم بشه بین یه میان ترم و پایان ترم بنظرم اینطوری بهتره"

دانشجویی بر ارزشیابی غیر واقعی و عدم تصحیح اوراق توسط بعضی اساتید تأکید کرده و گفت: "مثلاً یه استاد اومد تکلیف و تحقیق زیاد به ما بگه که یعنی خیلی بلده، جالب اینه که خودش اعتراف می‌کرد هیچ سررشته‌ای تو درسی که بهش ارائه دادن نداره، فقط روشش چیه کنفرانس ده نمره، و پنج نمره امتحان پایانی، چرت و پرت می‌نویسی سیاه می‌کنی نمره هم میده، مثلاً امتحان قبلی یکی استاد سؤال داده بود، من چرت و پرت نوشتم همه از اول تا آخر چرت و پرت، به من داده نوزده و نیم، گفتم خدایا این نیم نمره کجا داده نوزده و نیم بعد به بچه‌ها گفته بود من نمره‌ها را دقیق دادم گفتم واقعاً معلومه دقیق دادید نوزده و نیم، بعد بهشون بر می‌خوره ترم بعد یه چهار تکلیف بهش اضافه می‌کنه که من بیشتر بلدم، استاد داریم یک دهم یک دهم نمره میده تو کارای عملی."

دانشجوی دیگری به نمره دادن دادن اساتید به خیال‌بافی دانشجویان در دروس تشریحی اشاره کرده و گفت: "مثلاً

یه رادیو یا یک نوار صوتی هستن که همه اطلاعاتو در اختیار دانشجو قرار میده و هیچ‌گونه بهایی به علاقه و انگیزه دانشجو نمیدن و همه تو یک سطح هستن و هیچ فرقی با هم ندارن."

د) ارزشیابی مناسب و درست

این مقوله از دو مقوله فرعی ارزشیابی استاندارد و عدم سوگیری در ارزشیابی تشکیل شده است که در ادامه به تشریح این دو مقوله پرداخته می‌شود.

ارزشیابی استاندارد: در بحث ارزشیابی دانشجویان از مفاهیمی مانند ارزشیابی غیر استاندارد؛ سلیقه‌ای نمره دادن اساتید؛ اختلاف بین نمره حدسی دانشجو و نمره استاد؛ عدم بازخورد تکالیف؛ نداشتن بارم؛ عدم انطباق ارزشیابی با اهداف آموزشی، نبودن ملاک مشخص جهت نمره دادن، نبود ارزشیابی تکوینی، عدم تصحیح اوراق امتحانی، نمره دادن به خیال‌بافی‌ها، نمره بالای دانشجو بدون انجام تکالیف، نمره پایین دانشجو با وجود انجام تکالیف، تکالیف بیهوده و بی‌ربط، عدم رسیدگی به اعتراضات دانشجویان نام بردند. دانشجویی از امتحان تستی و شبیه به کنکور گلایه کردو آن را متناسب با اهداف آموزشی ندانست:

" بعضی از اساتید کلا درس و دانشگاه و آموزش ابتدایی رو با کنکور اشتباه گرفتن، مورد داشتیم استاد اومده 50 تا 60 تا سؤال تستی داده و ریزترین حالت ممکن، بعد هر کدوم مثلاً یک صدم دو صدم خود بنده گرفتیم 16 و 4دهم، به این شکله ارزشیابی و تأثیرش فقط همون شب امتحانه و بس یعنی بعد از اون جلسه من حتی یک سؤال هم تو ذهنم باقی نمی‌مونه چون باید به خودم فشار بیارم برا اون شیوه امتحان و فقط هم جهت نمره درس می‌خونم و هیچ فایده‌ای هم برا زندگی آینده من نداره و با اهداف آموزشی و سر فصل‌ها هم هماهنگ نیست."

دانشجوی دیگری در زمینه هماهنگ نبودن ارزشیابی با محتوا و اهداف می‌گوید: "اون چیزی که امتحان می‌گیرن با اون چیزی که تو کتاب هست یکیه، ولی خوب کتابو به ما درست درس نمیدن که ما بخایم کتابو درست

دانشجوی دیگری به کم کردن نمره در صورت اعتراض توسط بعضی مدرسان سخن می گوید:

" مثلاً یکی از دانشجویها مطمئن بود تو به درسی 19 میگیره 12 بهش داده بود، بعد اعتراض کرده استاد هم گفته نمره ای که دادم خودم دادم بعدشم بجای اینکه بیشترش کنه کردش 8 حالا هم مجبوره از راه دور بخاطر این درس بیاد و بره، ترم قبل بود درس زبان فارسی البته دیگه اومد پاسش کرد و رفت."

دانشجوی دیگری از سر نزدن مدرسان به سامانه و اعتراضات بعد از ثبت نمره سخن می گوید: " جایی که ما اعتراض وارد می کنیم همون سامانه آموزشی هست ولی معمولاً استادها بعد از اینکه نمره رو وارد میکنند دیگه به اونجا سر نمیزنن، مورد بوده که خودم اعتراض زدم و پیگیر شدم، استاد بدون اینکه منو بشناسه، گفت تازه سه نمره هم اضافه دادم، اصلاً اون منو نمیشناخت."

عدم سوگیری در ارزشیابی: در بحث عدالت در ارزشیابی مفاهیمی مانند نمره دادن سلیقه‌ای و بدون ملاک؛ رعایت مساوات در نمره دادن؛ دادن نمرات غیر منصفانه؛ عدم تصحیح اوراق و بی عدالتی در نمره دادن؛ رعایت نکردن مساوات در نمره توسط اساتید تازه کار؛ عدم رعایت مساوات و عدالت در نمره؛ نمره پایین دانشجوی فعال در برابر دانشجوی غیرفعال استخراج شد. دانشجویی به سلیقه‌ای نمره دادن بعضی از مدرسان اشاره کرده و گفت:

" بعضی درس ها آدم حس میکنه نمرش تصحیح شده همون چیزیه که گرفته، ولی من مثلاً ترم قبل به امتحان دادم مطمئنم که 19 میگرفتم، ولی اومده نمره منو داده 15، یعنی قشنگ معلومه که سلیقه ای نمره داده، از 15 تا 17 به همه، سلیقه ای به نمره ای داده، اصلاً قشنگ مشخصه."

دانشجوی دیگری از عدم بازخورد مدرسان در بحث نمره و اختلاف زیاد بین نمره کسب شده و نمره برآورده شده سخن گفت: " 80 درصدشون شاید جوابا رو نخونن، برگه ای که ما امتحان میدیم دیگه میره و اصلاً نمیداد، استاد

دروس تشریحی که واقعاً میشه ببافی، استاد معمولاً نمره میده، فقط کافیه به چی بنویسی که مثلاً سیاه بشه، اینو میشه قشنگ نمره بگیری، مثلاً به سری چرت و پرت بنویسی، ولی دروسی که تستیه استاد میشینه یکی یکی تصحیح می کنه."

دانشجوی دیگری به عدم بررسی تکالیف توسط اساتید اشاره کرد: " تکلیف واقعیتش زیاده، یعنی تکلیف زیاد از ما میخوان، ایقدر تکلیف از ما میخوان دانشگاه های برتر اروپایی هم تکلیف نمی خواد، این همه فقط تکلیف، تکلیف های کاملاً بی هدف، درسی داشتیم حالا اسم درسو نیارم، ده تا تکلیف داشتیم، ده تکلیف بهمون داد، همه اش هم انجام دادیم بعد هیچ کدومش هم نگاه نکرد، بعد با اجازتون هیچ کدومش هم نخوند، بدون هیچ ملاحظه ای نمره ها را رد کرد، اونى که تکلیف نوشته بود نمره ی بالاتر داده بود اونى که تکلیف نوشته بود بهش کمتر داده بود، اصلاً اوضاعی به هم ریخته، نگاه هم نکرده بود."

دانشجوی دیگری به تحویل گرفتن کارهای عملی توسط بعضی اساتید بعد از ثبت نمرات اشاره کرد: " برای پایان ترمه ما دیگه استاد را نمی بینیم، ما امتحانو میدیم کار عملی هم روز امتحان می داریم رو برگه مون، اصلاً خود استاد هم تحویل نمی گیره، می بریم آموزش اسامو می نویسیم، می تونی از آموزش هم بپرسی استاد مثلاً نمره ها را وارد کرده به ماه بعد میاد کارای عملیو می بره، ما داشتیم می تونی بپرسی، اساتید دیگه هم میان به هفته بعدش کارا را می برن به نگاهی می ندازن، نمره هایی هم که میدن میزان سطح سواد دانشجو نیست به هیچ عنوان"

دانشجویی در زمینه اعتراض به نمره می گوید :

" اعتراض صورت میگیره ولی چک نمیشه اصلاً اعتراضو نگاه نمیکنن، مورد داشتیم که اگه طرف اعتراض کنه میفته، ما یکی از دانشجویها سراغ داشتیم ترم قبل گرفته 6 و خورده ای، اعتراض زده بود حالا مثلاً همون جنگ بین دانشجو و استاد اینجاست بعد اعتراض بهش داده 9 و 75 یعنی زجر کشش میکنه اگه نمیداده بهتر بود."

اعلام کرد که من عمداً نمره ی کم دادم که درس رو مجدداً تکرار کنید"

دانشجویی دیگری در همین زمینه می گوید: "نه تنها دانشگاه فرهنگیان بلکه همه دانشگاه ها اصل مساوات و عدالت رو رعایت نمیکنن و همینطور همینجا بیشتر اساتید سعی می کنن که نمره رو به صورت دهم دهم به دانشجو میدن، ولی بعضی از اساتید اینطور نیستن و طرف تا رابطه اجتماعی با دانشجو داره و خوشش از فلانی اومده نمره بالایی میده و برعکسش هم همینطور سرع داریم شاید اصلاً برگه رو هم نمی بینه، ولی چون میدونه سر کلاس چطور عمل کرد همون نمره رو تو کلاس برایش در نظر داره."

دانشجویی دیگر از مشخص کردن ملاک نمره دهی در طول ترم و عدم عمل به آن در موقع ارزشیابی سخن می گوید: "در مورد همون نکته، بعضی از اساتید همون اول ترم میان به اصولی رو مشخص میکنن و میگن طبق این اصول ما نمره میدیم مثلاً 4 یا 5 بخش مشخص میکنن و ما همون 4 بخشو انجام میدیم بعد آخر ترم میبینیم دانشجویی که اینا رو انجام نداده نمره بیشتری گرفته، حالا معلوم نیست بر چه اساسی اون نمره رو داده."

دانشجویی دیگری به نمره بالای مدرسان به دانشجویان شلوغ و نمره کمتر به دانشجویان کم حرف گلایه کرد: "اونایی که ساکتن تو کلاس طبیعتاً ضرر میکنن، بعضیا خیلی ساکتن حتی تو دید استاد هم هستن، ولی شوخی و ورج و وورجه نمیکنن و حرف نمیزنن نمره کمتری میگیرن."

بحث

پژوهش حاضر با هدف تبیین دیدگاه دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در زمینه اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان انجام شد. این پژوهش در بررسی تجربیات دانشجویان دانشگاه فرهنگیان به 4 مؤلفه یا درون مایه اصلی دست یافت که عبارتند از: ویژگی‌های شخصیتی، کارآمدی در ارائه محتوا، به کارگیری روش‌های تدریس نوین و ارزشیابی مناسب و درست. اولین مؤلفه استخراجی

منی که امروز امتحان میدم پیش خودم یه برآورد نمره‌ای کردم مثلاً من میشم هجده هفده، ولی اون چیزی که استاد بمن نمره میده زمین تا آسمون فرق میکنه، نه با اختلاف یک یا دو نمره چندین نمره اختلاف هست."

دانشجویی دیگر از نداشتن ملاک ارزشیابی و سلیقه‌ای نمره دادن بعضی مدرسان سخن می گوید: "بعضی از اساتید هم هیچ ملاکی ندارن، میبینی برگه رو پر میکنی میشی 12 یا برگه خالی تحویل میدی میشی 20، بحث همون تصحیح کردن یا نکردن امتحانه، بعضیا سلیقه ای نمره میدن میره، به بازه ای میزارن مثلاً بین 12 تا 17 به همه بین این دو نمره میدن، یکی دو تا هم 19 و 20 میدن که کسی دیگه شک نکنه."

دانشجوی دیگری از زحمات زیاد خود و کسب نمره پایین تر نسبت به دانشجویانی که زحمت کمتری در کار عملی متحمل شده‌اند سخن می گوید: "به نظر من نه اصلاً رعایت همیشه و موردی پیش اومده که ما برای مقاله‌ای زحمت زیادی می کشیم و تایپ می کنیم و با رنگ و منقش کاری انجام می دیم، می بینیم کسی با دستنویس کردن و با زحمت اندک مقاله رو تحویل میده و با نمره خیلی خوب هم مواجه میشه، نمیدونیم این کار رو چطوری میخوان توجیه کنن."

دانشجوی دیگری از کسب نمره خوب توسط دانشجویانی که درس نمی خوانند حرف زده و آن را دلیل نگاه نکردن بعضی مدرسان به برگ امتحانی می داند: "در مورد نمره دادن باید عرض کنم که فقط دو یا سه نفر هستن که واقعاً بصورت عدالت نمره رو رد میکنن و بقیه اصلاً اینطور نیستن و شاید اصلاً برگه رو هم نگاه نکنن و اصلاً بعضیها واقعاً درس نمیخوانن و نمره ی خیلی خوبی میگیرن."

دانشجویی دیگر از عدم رعایت عدالت در نمره دهی بعضی مدرسان سخن می گوید: "اکثراً رعایت میکنن ولی در بعضی مواقع هست که رعایت همیشه مثلاً چند وقت پیش موردی پیش اومد که دانشجو درسی رو به عنوان تحت نظر برداشته بود و مطمئن مطمئن بود که نمره بیست میگیره که ناگهان با نمره کم مواجه شد و خود استاد هم

ندارند، لازم است مسئولان دانشگاه با برگزاری جلساتی با مدرسان و دانشجویان برای این مسئله چاره‌جویی کنند. در زمینه رعایت هنجارهای کلاسی دانشجویان به تأخیر بعضی از مدرسان در شروع و پایان دیر هنگام کلاس اشاره کردند پیشنهاد می‌شود گروه آموزشی و مسئولان دانشگاه و آموزش نظارت بیشتری بر رعایت زمان کلاس داشته باشند. دانشجویان به این نکته اشاره نمودند که بعضی از مدرسان به جذب و ایجاد انگیزش در دانشجویان بی‌علاقه‌اند، مسئولان دانشگاه بایستی با برگزاری کارگاه‌هایی ضمن آشنا کردن مدرسان با تکنیک‌های ایجاد انگیزش بر لزوم ایجاد انگیزه در دانشجویان تأکید کنند. دانشجویان ارزشیابی بعضی از مدرسان را سلیقه‌ای می‌دانند، اعتقاد دارند که بعضی از مدرسان برگزین امتحانی را تصحیح نمی‌کنند، فاصله بین نمره استاد و نمره برآوردی خود را زیاد می‌دانند، پیشنهاد می‌شود مدرسان با بازخوردهای لازم به دانشجویان در زمینه ارزشیابی نسبت به اصلاح این حس دانشجویان اقدام نمایند. دانشجویان از احساس خود در زمینه نامرتب بودن محتوا با نیازهای شغل معلمی سخن می‌گویند، پیشنهاد می‌شود گروه آموزشی و مدرسان وقت بیشتری را جهت توجیه ارتباط محتوای درسی و نیازهای شغل معلمی اختصاص دهند. دانشجویان از بخش بخش کردن منبع درسی و تقسیم بین دانشجویان جهت ارائه کنفرانس دانشجویی، علیرغم عدم تسلط دانشجو انتقاد می‌کنند، پیشنهاد می‌شود گروه آموزشی با برگزاری جلسات هم‌اندیشی لزوم دخالت مدرسان در ارائه محتوا تبیین کند. برخی از دانشجویان از منسوخ و کهنه بودن محتوا و منابع معرفی شده سخن می‌گویند، پیشنهاد می‌شود گروه آموزشی وقت بیشتری را به بحث منابع معرفی شده توسط مدرسان اختصاص دهد. دانشجویان سخنرانی و کنفرانس دانشجویی را روش تدریس غالب در اکثر کلاس‌ها می‌دانند، پیشنهاد می‌شود دانشگاه با برگزاری کارگاه مدرسان را با روش‌های نوین تدریس آشنا کنند. دانشجویان استفاده از پاورپوینت و ویدیو پروژکتور را فناوری غالب در کلاس درس می‌

از تجارب دانشجویان، در زمینه اخلاق حرفه‌ای مدرسان، ویژگی‌های شخصیتی بود که این یافته با نتایج تحقیق حیدری و همکاران (2018)، عدالتخواه و همکاران (2020) همسوست. دانشجویان در این مؤلفه از تجارب خود در زمینه آراستگی ظاهری مدرسان، تقید و پایبندی به ارزش‌های دینی، تعامل همراه با سعه صدر، خوش خلقی، گفتار و کلام مناسب، عدم تبعیض و سوگیری، انتقاد پذیری، وجدان کاری و دلسوزی و در دسترس بودن سخن گفتند. دومین مؤلفه استخراجی کارآمدی در ارائه محتوا بود که محققانی مانند پیر علایی و شیخعلی زاده (2017) نیز در تحقیق خود از این مؤلفه اخلاق حرفه‌ای سخن به میان آوردند. دانشجویان در این مؤلفه از درون مایه‌های تسلط بر دانش موضوعی، ارائه شواهد و مستندات و محتوا متناسب با نیازهای دانشجویان سخن گفتند. سومین مؤلفه استخراجی به کارگیری روش‌های نوین تدریس بود که محققانی مانند حیدری و همکاران (2018)، پورشافی و رمضان زاده (2018) به این مؤلفه اشاره کردند. در این مؤلفه دانشجویان از درون مایه‌های تسلط بر روش تدریس و مدیریت کلاس، فناوری نوین آموزشی، رعایت هنجارهای کلاسی و توجه به علاقه و انگیزه دانشجویان سخن گفتند. چهارمین مؤلفه استخراجی تدریس ارزشیابی مناسب و درست بود که محققانی مانند عباسی، طاهری و بابا شاهی (2017) و پور کریمی و همکاران (2019) نیز در تحقیق خود به این مؤلفه اشاره کردند. در این مؤلفه نیز درون مایه‌های ارزشیابی استاندارد، عدم سوگیری در ارزشیابی استخراج شد. به طور کلی، دانشجویان در همه مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای تدریس، به مشکلات قابل توجهی اشاره کردند که نیازمند توجه بیشتر مسئولان دانشگاه است. دانشجویان در لابه لای سخنان خود اشاره کردند برخی مدرسان در بحث نمره بین همشهریان خود و دیگران تبعیض قائل می‌شوند، پیشنهاد می‌شود یک جلسه هم‌اندیشی بین مدرسان برگزار و نقطه نظرات دانشجویان به آنان منتقل گردد. دانشجویان ادراک مطلوبی از انتقاد پذیری مدرسان

هماهنگی محتوا با نیازهای شغلی و حرفه‌ای معلمی و ضعف در فن بیان و سخنوری پیشنهاد می‌شود. اساتید از تجربه‌های عملی و کارورزی‌ها بیشتر استفاده کرده و دانشگاه نسبت به افزایش واحدهای کارورزی و ایجاد واحد فن بیان برای دانشجویان اقدام نماید.

در پژوهش حاضر اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دانشگاه فرهنگیان از منظر دانشجویان و از دریچه تحقیق پدیدارشناسی بررسی شد و با رویکردی فعال، فهمی درونی از ذهنیات، رفتار و تجارب و روایت‌های دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در مورد اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان به دست آمد. این فهم درونی می‌تواند، کارشناسان و مسئولان دانشگاه فرهنگیان را در ارزیابی و آسیب‌شناسی وضعیت اخلاق حرفه‌ای مدرسان یاری رسانده و نقاط قوت و ضعف مدرسان را در محورهای مختلف اخلاق حرفه‌ای تدریس مشخص کند. از محدودیت‌های تحقیق می‌توان به عدم پاسخگویی مناسب به برخی از سؤالات مصاحبه اشاره کرد که با اطمینان دادن به محرمانه ماندن هویت مصاحبه‌شوندگان تا حدود زیادی این مشکل رفع شد. همچنین، ناآشنا بودن مصاحبه‌شوندگان با سؤالات باز در مطالعه کیفی و بیان صحبت‌های نامرتب با اهداف مصاحبه و منحرف شدن مصاحبه‌یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش بود که محقق سعی کرد با هدایت مصاحبه‌شوندگان تا حدود زیادی از این انحراف جلوگیری کند.

نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که دانشجویان در همه مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای تدریس به مشکلات قابل توجهی اشاره کردند که نیازمند برنامه‌ریزی و توجه بیشتر مسئولان دانشگاه است. در این راستا می‌توان برای ارتقای سطح اخلاق حرفه‌ای مدرسان، منشور اخلاق حرفه‌ای طراحی نمود و آن را ملاک عمل قرار داد. برگزاری دوره‌های آموزشی مربوط به آشنایی مدرسان با اصول اخلاق حرفه‌ای تدریس نیز می‌تواند مورد توجه واقع شود.

داند، پیشنهاد می‌شود دانشگاه با برگزاری کارگاه‌هایی مدرسان را با فناوری‌های نوین تدریس آشنا کنند. دانشجویان از نظری بودن بیشتر محتوا حتی در واحدهای درسی عملی انتقاد کردند پیشنهاد می‌شود مدرسان بیشتر بر محتوای عملی و یادگیری موقعیتی تأکید کنند. دانشجویان از عدم استفاده مدرسان از آزمایشگاه در دروسی مانند آموزش علوم انتقاد کردند، پیشنهاد می‌شود با تجهیز آزمایشگاه‌ها، مدرسان را به استفاده بیشتر از آزمایشگاه ترغیب کرد. برخی از دانشجویان احساس مطلوبی از تعامل بین مدرسان و دانشجویان (لجبازی)، سرزنش، مسخره کردن، شوخی‌های نامناسب) نداشتند، پیشنهاد می‌شود مسئولان دانشگاه و گروه آموزشی وقت بیشتری را به بهبود تعامل بین مدرسان و دانشجویان اختصاص دهند. با توجه به اذعان دانشجویان به مطالعه کم در طول ترم، پیشنهاد می‌شود ارزشیابی به صورت مستمر و جهت دار توسط اساتید صورت گیرد. دانشجویان اذعان داشته‌اند که غالب دانشجویان تکالیف را از فضای مجازی دریافت کرده و اشاره کردند که اساتید کارهای عملی را به دقت بررسی نمی‌کنند، بنابراین پیشنهاد می‌شود اساتید تکالیف را به صورت تدریجی و با دقت بیشتر و همراه با بازخورد به دانشجویان بررسی کنند. با توجه به گفته برخی از دانشجویان مبنی بر اینکه امکان دسترسی به اساتید در خارج از محیط کلاس به سختی فراهم می‌شود پیشنهاد می‌شود اساتید شرایطی را مهیا نمایند تا دانشجویان بتوانند به آسانی به آنها دسترسی داشته باشند، نظیر شرکت در گروه‌های مجازی. بسیاری از دانشجویان در رابطه با عدم انطباق ارزشیابی‌ها با محتوای تدریس شده، اطلاع‌رسانی در مورد کیفیت امتحان و بارم بندی و عدم رسیدگی به اعتراضات دانشجویان به نمرات گلایه‌هایی را بیان نموده‌اند، پیشنهاد می‌شود اساتید خصوص این مسائل دقت بیشتری نموده و واحد آموزش دانشگاه اقدامات لازم را در رابطه با رسیدگی منظم به اعتراضات دانشجویان مبذول فرماید. با توجه به گلایه برخی دانشجویان از عدم کاربرد عملی محتوا و عدم

Edalatkhah H, Sadeghieh Ahari S, Azadkhani M, Karimollahi M 2020. Knowledge and Performance of Professional Ethics among the Clinical Professors, *Med Ethics J* Vol. 14, No. 45, Pp. 1-10. (in Persian)

Espeland K, Shanta L 2001, Empowering versus enabling in academia, *Journal of Nursing Education* Vol. 40, No. 8, Pp. 342-46.

Farmahini Farahani M, Ziaeiyan Alipour F 2012, Faculty members teaching quality based on the Mycourse scale from the student's viewpoint, *Bimonthly Educ Strateg Med Sci* Vol. 5, No. 13, Pp. 157-61. (in Persian)

Genn JM 2001, AMEE Medical Education Guide No. 23 (Part 1): curriculum, environment, climate, quality and change in medical education-a unifying German dental school as measured by the Dundee Ready Education Environment Measure 2001, *Eur J Dent Educ* Vol.16, No.2, Pp. 67-77.

Ghanbari S, Ardalan MR, Beheshtirad R, Soltanzadeh V 2014, University staff members' ethics and relationship with quality in high education, *Ethics in Science and Technology* Vol. 10, No.2. (in Persian)

Hamric AB 2001, Reflections on being in the middle, *Nurs Outlook* Vol. 49, No. 6, Pp. 254-7.

Heydari M, Abolghasemi M, Mohammadi chaboki R 2018, Investigating Faculty Members' Professional Ethics in View of Students, *Ethics in science and Technology* Vol. 12, No. 4, Pp. 60-69.

Heydari M, Abolghasemi M, Mohammadi chaboki R 2018. Investigating Faculty Members' Professional Ethics in View of Students, *Ethics in science and Technology* Vol. 12, No. 4, Pp. 60-69.

Hogan S 2008. Being Ethical: How Process Drama Assists Pre-service Drama

تشکر و قدردانی

این مقاله از پایان نامه کارشناسی ارشد استخراج شده است. از همه کسانی که در انجام این پژوهش با ما همکاری کرده اند، تشکر و قدردانی می شود. نویسندگان هیچگونه تعارض منافع ندارند.

References

- Abbasi R, Taheri GH, Babashahi J 2017. The Status of Academic Professors Ethics from the Students' Perspective, *The Journal of Ethics Science and Technology* Vol. 4, No. 12, Pp. 1-10.
- Abedine S, Kamalzadeh H, Abedini S, Aghamolae T 2010, Perspectives of medical students regarding criteria for a good university professor, Bandar Abbas, Iran, *hormozgan Medical Journal* Vol. 14, No. 3, Pp. 241-5. (in Persian)
- Babasafari M, Marsoughi R 2013, Evaluation of professional ethics for professors of the university of Shiraz in the view of Master's Degree students and developmental correlates in curricular planning, *Curricular Research* Vol. 3, No.1, Pp. 67-86. (in Persian)
- Çakmak M 2010, An examination of concept maps created by prospective teachers on teacher roles, *Procedia Social and Behavioral Sciences* Vol. 2, N0.2, Pp. 2464-8.
- Campbell E 2008, The ethics of teaching as a moral profession, *Curriculum Inquiry* Vol. 38, No. 4, Pp. 357- 85.
- Dargahi H, Hamouzadeh P, Sadeghifar J, etal 2011, Criteria assessment of a expert teacher for effective teaching, *Payavard* Vol. 4, No. 3, Pp. 91- 8. (in Persian)
- Day Kate 2009, Creating and sustaining effective learning environments, *AISHE-Journal* Vol.1 ,No.1, Pp.1-13.
- Dewey j 1902, *The School and Society*, Chicago, University of Chicago Press.

- Narvaez D, Mrkva K 2014, *Creative moral imagination*, New York, Palgrave MacMillan.
- Piralaie E, Sheikhalizadeh M 2017. A Study of Status of the Research Ethics Compliance in Academic Members of Physical Education and Sport Sciences Faculties' of State Universities of Northwest of Iran, *Bioethics Journal* Vol. 7, No. 24, Pp. 55-67.
- Pourkarimi J, Ghamoosh Z, Ehtesham Z, Mohseni Mehr Z 2019. A Comparative Approach to the Professional Ethics of Scientific Board Members from the Viewpoint of Faculty Members and Students (Case Study: Tehran University), *Culture in the Islamic university* Vol.9, No. 31, Pp. 151-186.
- Pourshafei H, Ramezanzade KH 2018. An enquiry into the current and the desirable status of professors' professional ethics from the perspective of students in Birjand University of Medical Sciences, *Journal of Birjand University of Medical Sciences* Vol. 25, Pp. 107-114. (in Persian)
- Rezai B 2013, *Being familiar with the rules*, secrets of Umrah, Tehran, Mashar.
- Riquelme A, Oporto M 2009, Measuring students' perceptions of the educational climate of the new curriculum at the Pontificia Universidad Católica de Chile: performance of the Spanish translation of the Dundee Ready Education Environment Measure (DREEM), *Educ Health (Abingdon)* Vol. 22, No 1, Pp. 112.
- Salajegheh A, Safari S 2014, Relationship between professional ethics and function of professors, *Ethics in Science and Technology* Vol. 10, No. 3. (in Persian)
- Shaikh ZA, Khoja SA 2012, Role of Teacher in Personal Learning Environments, *Digital Education Review* Vol. 21, Pp. 23-32.
- Sutkin G, Wagner E, Harris I, Schiffer R Teachers to Reflect on Professional Ethics. Submitted for Master of Arts, Queensland University of Technology Creative Industries Faculty Performance Studies.
- Holdford D, Reinders TP 2003, Development of an instrument to assess student perceptions of the quality of pharmaceutical education, *American Journal of Pharmaceutical Education* Vol. 67, No.4, Pp. 1-11.
- Hutchinson L 2003, Abc of Learning and Teaching, *Educational Environment* Vol. 326, No.7393, Pp. 810-12.
- Leithwood K, Patten S, Jantzi D 2010, Testing a conception of how school leadership influences student learning, *Educational Administration Quarterly* Vol. 46, No. 5, Pp. 671-706.
- Mobashery M, Khosravi SH, Deris F, Taheri Z, Taji F, Mardanpour E 2011, Characteristics of a good teacher in terms of students of health school in shahrekord university of medical sciences, *Med Educ J* Vol. 3, No.2, Pp. 1-8. (in Persian)
- Mohd Said N, Rogayah J, Hafizah A 2008, Great teacher creates effective learning environment: study through IIUM nursing students' eyes, *Medicine and Health* Vol. 3, No. 2, Pp. 274-9.
- Motallebifard A, Navehebrahim A, Mohsen Zadeh F 2012, Recognizing professional and ethical indicators in university teaching from the perspectives of postgraduate students: a qualitative approach, *Ethic Sci Thehnol* Vol. 6, No. 3, Pp. 1-9. (in Persian)
- Najafi H, Maleki H, Farmahini Farahani M, Jafari Harandi R 2016, An Assessment of Faculty Members' Professional Ethics from Students' Viewpoint in Medical School of Shahed University, *Journal of Zanjan Medical Sciences Development* Vol. 9, No. 21, Pp. 93-102.

- Wang J, Zang S, Shan T 2009, Dundee ready Education environment measure: psychometric testing with Chinese nursing students, *Journal of Advanced Nursing* Vol. 65, No. 12, Pp. 2701–2709.
- Whittle S, Whelan B, Murdoch-Eaton DG 2007, DREEM and beyond; studies of the educationa environment as a means for its enhancement, *Education for Health* Vol. 20, No. 1, Pp.1-9.
- Worthington RP 2015, Ethics and professionalism in a changing world *Investigación Educación Médica* Vol. 4, No. 15, Pp. 175- 178.
- 2008, What makes a good clinical teacher in medicine? A review of the literature, *Acad Med* Vol. 83, No. 5, Pp. 452-66.
- Tabarsi F 2005, Religious mores of a given source, Pp. 194.
- Varma R, Tiyagi E Gupta J K 2005. Determining the quality of educational climate across multiple undergraduate teaching sites using the DREEM inventory, *BMC Med Educ* Vol.5, No.1, Pp.8-25.

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی‌شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال یازدهم، شماره 4، زمستان 99

بازنمایی تفسیری تجارب دانشجویان از اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دانشگاه اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دانشگاه

امین باقری کراچی*: عضو هیات علمی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

جابر اکبری: عضو هیات علمی، گروه معارف اسلامی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

امین تامرادی: دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

چکیده: مطالعه حاضر با هدف بازنمایی تفسیری تجارب دانشجویان از اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دانشگاه انجام گرفت. در این مطالعه کیفی از روش پدیدارشناسی استفاده شد. جامعه آماری همه دانشجویان دانشگاه فرهنگیان فارس بود که یک نمونه 26 نفری به روش نمونه‌گیری هدفمند گلوله برفی از بین آنان انتخاب شدند. فرایند نمونه‌گیری تا اشباع نظری داده‌ها ادامه یافت. ابزار پژوهش مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. کلیه مصاحبه‌ها با هماهنگی قبلی در محیط دانشگاه در فضای آرام و مناسبی در فاصله زمانی مهرماه تا آذرماه سال 1398 صورت گرفت. داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها با روش تحلیل محتوا مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای اطمینان از اعتبار داده‌ها از روش‌های مختلفی مانند بررسی مستمر داده‌ها، تحلیل همزمان با گردآوری داده‌ها، بازخورد به مصاحبه شوندگان، تخصیص زمان لازم و بازنگری ناظری استفاده گردید. تجربه دانشجویان پیرامون اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان در قالب 4 مؤلفه ویژگی‌های شخصیتی، کارآمدی در ارائه محتوا، به کارگیری روش‌های تدریس نوین، ارزشیابی مناسب و درست تفسیر شد. دانشجویان در همه مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای تدریس به مشکلات قابل توجهی اشاره نمودند که نیازمند برنامه‌ریزی و توجه بیشتر دست اندرکاران دانشگاه می‌باشد.

واژگان کلیدی: اخلاق حرفه‌ای، مدرسان دانشگاه، دانشگاه فرهنگیان.

***نویسنده مسؤول:** عضو هیات علمی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

Email: bagherikerachi@gmail.com